

Onderwijs op koers houden

Een pedagogisch-didactisch kompas

Iedereen wil goed onderwijs voor alle leerlingen.

Maar vanaf dit punt lopen de meningen enorm uiteen. Het ontbreekt aan een gedeeld beeld van goed onderwijs dat als kompas kan fungeren. Hierdoor is het onderwijs op drift geraakt. Steeds wisselende maatschappelijke opdrachten, eenzijdige theorieën en particuliere opvattingen zorgen voor onproductieve debatten en voortdurende koerswijzigingen. Goed onderwijs heeft uiteraard vele gezichten, maar er zijn ook voorwaarden waaraan iedere uitwerking van goed onderwijs moet voldoen.

Deze kern van goed onderwijs is al lang op begrip gebracht, maar is volledig overwoekerd geraakt en voor velen onbekend. In dit boek leggen we deze kern weer bloot. We bieden leraren en ander onderwijspersoneel, lerarenopleiders, schoolleiders, onderwijsbestuurders en onderwijswetenschappers een kompas om weer koers te geven aan het onderwijs op alle niveaus.

Fred Janssen is hoogleraar didactiek van de natuurwetenschappen en directeur van het Interfacultair Centrum voor Lerarenopleidingen, Onderwijsonderzoek en Nascholing (ICLON) van de Universiteit Leiden

Jan Dirk Imelman is emeritus hoogleraar, respectievelijk in de wijsgerige en historisch pedagogiek (Rijksuniversiteit Groningen) en in de geschiedenis van opvoeding en onderwijs (Universiteit Utrecht).

Wilna Meijer is emeritus universitair hoofddocent algemene pedagogiek van de Rijksuniversiteit Groningen.

Piet van der Ploeg is lector bij Academia University of Applied Sciences in Amsterdam en universitair hoofddocent aan de Rijksuniversiteit Groningen.

1. De kern van goed onderwijs. *Fred Janssen*
2. Onderwijs: ontwikkeling-volgend of vormend. Kleine geschiedenis van pedagogische ideeën. *Jan Dirk Imelman*
3. Burgerschap in de mangel van overheidsdruk en onderwijskunde. Een pleidooi voor algemene vorming als burgerschapsvorming. *Piet van der Ploeg*
4. Het debacle van het begrijpend lezen en de uitweg. *Wilna Meijer*
5. Algemene vorming. De actuele betekenis van een klassiek pedagogisch begrip. *Wilna Meijer*
6. Perspectieven als fundament voor leerplanontwikkeling. *Fred Janssen*
7. Perspectiefgericht onderwijs. Praktisch en veelzijdig uitgewerkt. *Fred Janssen*
8. De kern van het beroep van leraar. Terug naar de toekomst. *Fred Janssen*
9. Wijsgerige pedagogische achtergronden van het onderwijs. *Jan Dirk Imelman*

In de media

10. Boekbespreking Th&ma Hoger Onderwijs, mei 2025
11. Vakblad *Pedagogiek in Praktijk* nummer 137, De pedagogische driehoek als kompas voor het onderwijs, Onderwijs op koers houden.

ISBN:

9789085603771

Auteurs:Fred Janssen, Jan Dirk Imelman,
Wilna Meijer, Piet van der Ploeg**Prijs:**

€ 24,00

Meer info:swpbook.com/2694

Reviews

"Onderwijs op koers houden is om vele redenen een belangrijk boek. (...) In tijden waarin de individualisering hoogtij viert, de democratie onder druk staat, wetenschappelijke kennis soms als een mening wordt gezien, het lerarentekort steeds groter wordt en de werkdruk toeneemt, net als de zorgen over de kwaliteit van het onderwijs, is het zeer de moeite waard om kennis te nemen van dit boek. **Het is theoretisch gefundeerd en geeft praktische uitwerkingen - als een soort vergeten groente die heel eiwitrijk is, goed bestand is tegen extreme weersveranderingen en ook nog eens veel CO2 uit de lucht opneemt. Dat klinkt haast te mooi om waar te zijn; het is aan de lezer zelf om te oordelen wat er nog aan schort."**

- Uit een recensie van Th&ma Hoger Onderwijs, mei 2025.

"De auteurs putten uit uitgebreid onderzoek en delen hun inzichten in negen heldere hoofdstukken. (...) De theorie en de standpunten worden goed onderbouwd met de nodige verwijzingen naar literatuur. Het boek is daarmee geen lichte kost, maar zet aan tot denken over de eigen visie en het eigen handelen. Het boek geeft, op basis van pedagogiek en pedagogisch onderzoek, kennis over de onderwijspraktijk en onderwijsbeleid die op dit pedagogische fundament gebouwd moeten zijn: leerplanontwikkeling, vakoverstijgend onderwijs, burgerschapsvorming, persoonsvorming. **Allemaal fundamentele zaken uit het onderwijs die wel wat koers kunnen gebruiken."**

- Uit een recensie van NVOX, nummer 3 2025.

"De auteurs gaan terug op de negentiende-eeuwse Bildungsfilosofen die leerstof- en curriculumkwesties vanuit wijsgerig- en cultuurpedagogisch perspectief benaderen en richten op de mondigheid van de leerling. Mondigheid, zelfstandig kritisch denken, is sinds de Verlichting het moderne opvoedings- en vormingsdoel. Met andere woorden: pedagogiek in het onderwijs is bij deze auteurs niet beperkt tot gedragsmanagement, goede relaties tussen leraren en leerling en/of een veilig pedagogisch klimaat, maar gericht op het worden van een mondige volwassene. (...)Biedt tegenwicht tegen een versnipperd curriculum en lesmethoden vol deeltaakjes. (...) Houdt dit boek onderwijs op koers? Die vraag ligt volgens de auteurs in de handen van leraren. Het boek wil samenhangend onderwijspedagogisch (denk)gereedschap bieden voor hun vakmanschap."

- Uit een recensie van 12 tot 18, december 2024.